

UZASADNIENIE

Powód Z. S. wniósł o zasądzenie od R. G. kwoty 3.080 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

W uzasadnieniu powództwa wskazał, iż był zatrudniony u pozwanego na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego od dnia 4 maja 2014 r. do dnia 20 września 2014r., a strony łączyła umowa ustna. Pracował po 11 godzin dziennie, w soboty natomiast po 8 godzin dziennie. W miesiącu maju 2014 r. pracował 92 godziny, w czerwcu 2014 r. - 95 godzin, w lipcu 2014 r. – 46 godzin, w sierpniu 2014 r. – 40 godzin, we wrześniu 2014 r. – 46 godzin. Za godzinę pracy otrzymywał 14 zł netto. Pozwany nie wypłacił mu wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

W dniu 10 kwietnia 2015 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym nakazał pozwanemu zapłatę na rzecz powoda kwoty 3.080 zł. Nakaz ów w całości został zaskarżony przez pozwanego, który wniósł o oddalenie powództwa.

Pozwany zaprzeczył zatrudnieniu powoda od dnia 4 maja 2014 r. i świadczeniu przez niego w tym dniu pracy, gdyż była to niedziela, nie było zatem możliwości, aby powód został zatrudniony w tym dniu. W rzeczywistości powód rozpoczął pracę w dniu 15 maja 2014r., gdyż dopiero w dniu 10 maja 2014r. pozwany nabył samochód, którym później jeździł powód. W tym dniu także została podpisana karta szkolenia BHP. Pomiędzy stronami nie doszło do zawarcia pisemnej umowy, podobnie nie zostały wykonane badania lekarskie, gdyż taka była wola powoda. Wedle pozwanego powodem takiego zachowania powoda były jego zaległości finansowe, o czym świadczą zawiadomienia o zajęciu wynagrodzenia za pracę, które otrzymał. Pozwany zakwestionował również jakoby powód pracował do dnia 20 września 2014r., albowiem ostatnim dniem pracy powoda był 19 sierpnia 2014r. i z taką datą zostało wystawione świadectwo pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług budowlanych i prac ziemnych. W dniu 10 maja 2014 r. nabył on samochód ciężarowy m-ki K.. Właśnie z racji jego kupna postanowił zatrudnić kierowcę.

Dowód:

- faktura k. 19,
- przesłuchanie R. G. k. 44.

Strony w okresie od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 19 sierpnia 2014r. łączył stosunek pracy, w ramach którego powód wykonywał pracę na rzecz pozwanego na stanowisku kierowcy w pełnym wymiarze czasu pracy w podstawowym systemie czasu pracy. Podstawę tego stosunku stanowiła umowa zawarta w formie ustnej. Strony nie uzgodniły okresu jej obowiązywania. Wynagrodzenie powoda określono w stawce godzinowej wynoszącej 14 zł netto.

W dniu 15 maja 2014 r. powód potwierdził odbycie szkolenia wstępnego z zakresu bhp.

Dowód:

- karta szkolenia k. 25,
- świadectwo pracy k. 26-27,
- przesłuchanie R. G. k. 44.

Powód początkowo pracował przy modernizacji ulic (...) w S., gdzie pozwany był jednym z podwykonawców. Następnie wykonywał prace na terenie P..

Kierowany przez niego pojazd wyposażony był w tachograf rejestrujący aktywność kierowcy. Jednak na skutek niewłaściwej obsługi tego urządzenia przez powoda, zapisy na tarczach nie odzwierciedlały rzeczywistego czasu pracy powoda.

Dowód:

- tarcze tachografu k. 47,
- opinia biegłego k. 55-95,
- przesłuchanie Z. S. k. 43-44, 159-159v,
- przesłuchanie R. G. k. 44.

Zdarzało się, iż powód pracował z przekroczeniem norm czasu pracy. Pozwany nie wypłacał powodowi dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych. Płacił wyłącznie wynagrodzenie, w tym za pracę ponad normy.

Wynagrodzenie powoda wypłacane było w formie pieniężnych zaliczek. Wypłatę wynagrodzenia powód potwierdzał własnoręcznym podpisem.

Dowód:

- listy płac k. 48.
- przesłuchanie Z. S. k. 43-44, 159-159v,
- przesłuchanie R. G. k. 44,

W okresie od 19 czerwca do 20 czerwca 2014r., od 21 czerwca do 23 czerwca 2014r., od 12 lipca do 14 lipca 2014r. oraz od 19 lipca do 21 lipca 2014r. powód korzystał w urlopu wypoczynkowego.

Dowód:

- zaświadczenia k. 38-41.

W dniu 11 września 2014 r. strony sporządziły oświadczenie, w którym podano, że w związku z wypłaceniem wszystkich świadczeń finansowych należnych powodowi, strony nie roszczą do siebie żadnych pretensji finansowych i rzeczowych.

Powód nie uchylił się od skutków swojego oświadczenia.

Dowód:

- oświadczenie z dnia 11 września 2014 r. k. 42
- przesłuchanie Z. S. k. 43-44, 159-159v,

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę żądania stanowił art. 151¹ § 1 k.p. Zgodnie z nim, za pracę w godzinach nadliczbowych, oprócz normalnego wynagrodzenia, przysługuje dodatek w wysokości:

1) 100 % wynagrodzenia - za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających:

a) w nocy,

b) w niedziele i święta niebędące dla pracownika dniami pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy,

c) w dniu wolnym od pracy udzielonym pracownikowi w zamian za pracę w niedzielę lub w święto, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy,

2) 50 % wynagrodzenia - za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających w każdym innym dniu niż określony w pkt 1.

W/w dodatek w wysokości określonej w § 1 pkt 1 przysługuje także za każdą godzinę pracy nadliczbowej z tytułu przekroczenia przeciętnej tygodniowej normy czasu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym, chyba że przekroczenie tej normy nastąpiło w wyniku pracy w godzinach nadliczbowych, za które pracownikowi przysługuje prawo do dodatku w wysokości określonej w § 1 (art. 151¹ § 2 k.p.). Wynagrodzenie stanowiące podstawę obliczania dodatku, o którym mowa w § 1, obejmuje wynagrodzenie pracownika wynikające z jego osobistego zaszerzowania określonego stawką godzinową lub miesięczną, a jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony przy określaniu warunków wynagradzania - 60 % wynagrodzenia (art. 151¹ § 3 k.p.).

Uzyskanie ochrony prawnej dla omawianego roszczenia wymagało od powoda wykazania nie tylko okoliczności świadczenia pracy ponad wymiar, ale i wykazania rzeczywiście wypracowanych godzin w poszczególnych okresach rozliczeniowych.

Materiał dowodowy pozwalał stwierdzić, że powód był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w podstawowym systemie czasu pracy.

Jego czas pracy musiał być ewidencjonowany, albowiem należne mu wynagrodzenie wyrażone było w stawce godzinowej. Pozwany jednak nie przedstawił żadnej ewidencji. Wskazał tylko, że czas pracy powoda zapisywany był na kartach, które podpisywał kierownik budowy.

Wobec takiego stanowiska pozwanego, powód mógł wykazać rzeczywisty czas pracy wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi. Z możliwości tej jednak nie skorzystał. Poprzestał na przedstawieniu zestawienia godzin wypracowanych w poszczególnych miesiącach poczynawszy od maja 2014 r. do września 2014 r. Według niego w maju wypracował 92 nadgodziny, w czerwcu - 95, w lipcu w 46, w sierpniu - 40, a we wrześniu 46 godzin. Podał przy tym, że między poniedziałkiem i piątkiem pracował od 7.00 do 18.00, a w soboty od 7.00 do 15.00. W niedziele pracy nie wykonywał.

Wedle relacji powoda, miał on rejestrować czas pracy we własnym zakresie. Nie przedstawił jednak żadnego dowodu choćby w postaci notatek, czy zapisków w kalendarzu - także wówczas, gdy w toku postępowania zaczął być reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika.

Powód złożył dwie karty pracy sprzętu (ciągarówki, którą prowadził) obejmujące okres od 14 do 25 lipca 2014 r., czyli niecały okres rozliczeniowy, stąd były one nieprzydatne dla ustaleń faktycznych. Dodatkowo nie korespondowały z deklarowaną przez powoda pracą od 7.00 do 18.00, a także w soboty. Według zapisków na kartach powód pracował wyłącznie od poniedziałku do piątku.

Ostatecznie jedynym pochodzącym od powoda dowodem stwierdzającym pracę w nadgodzinach były jego zeznania, w których powtórzył, iż między poniedziałkiem i piątkiem pracował od 7.00 do 18.00, a w soboty od 7.00 do 15.00.

Tymczasem dowód z przesłuchania stron ma charakter subsydiarny. Nie może on służyć sprawdzeniu wyników dotychczasowego postępowania dowodowego, ani przesądzać wyników tego postępowania, np. poprzez obalenie innych dowodów (por. wyrok Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2009 r., sygn. I PK 19/09, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 20 listopada 2012 r., sygn. akt I ACa 560/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 października 2010 r., sygn. akt I ACa 875/10).

Nie było zatem podstaw, by ustaleń dokonać wyłącznie w oparciu o relację powoda zwłaszcza, że nie była ona w pełni konsekwentna. Powód w dniu 1 października 2015 r. zeznał, iż pracował od 4 lub 5 maja 2014 r. Natomiast 13 kwietnia 2017 r. zeznał, że pracował przy naprawie ciężarówki pozwanego jeszcze w kwietniu 2014 r. Nadto mimo, iż początkowo deklarował pracę od 7.00 do 18.00, to ostatecznie przyznał, że w P. pracował od 7.00 do 17.00. Niezależnie od tego z karty pracy ciężarówki wynika, że także podczas prac przy ul. (...) w S. powód świadczył pracę od 7.00 do 17.00.

Pozwany nie przeczył pracy powoda w nadgodzinach, ale twierdził, że w zamian za nią powodowi udzielano czasu wolnego. Z jego zeznań również nie można było odtworzyć rzeczywistego czasu pracy powoda.

Po powzięciu wiedzy o tym, iż kierowany przez powoda pojazd był wyposażony w tachograf, Sąd zobowiązał pozwanego do złożenia tarcz obejmujących okres zatrudnienia powoda. Pozwany wprawdzie nie uchylił się od wykonania tego zobowiązania, ale przedstawił tarcze tylko za okres od 19 maja 2014 r. do 14 sierpnia 2014 r.

Biegły sądowy powołany dla odczytania zapisów z tarcz tachografu po ich analizie wskazał, że na ich podstawie nie można sporządzić wyczerpującej ewidencji czasu pracy powoda, także dlatego, iż część z nich zawiera nieprawidłowe wskazania.

Powód wniósł wprawdzie o uzupełnienie opinii biegłego o odpowiedzi na pytania ujęte w piśmie procesowym z 11 stycznia 2017 r. Wniosek ten został oddalony, albowiem wbrew pogładowi powoda, odpowiedzi na przedstawione pytania w żaden sposób nie przyczyniłyby się do ustalenia czasu pracy powoda. Okoliczność pokonywanych przez powoda odległości nie musiała odzwierciedlać czasu pracy z uwagi na specyfikę pojazdu, którym kierował. Jest to uwidocznione na kartach pracy sprzętu, gdzie rzekomo pracując tyle samo godzin powód jednego dnia pokonywał 45 km, a innego 139 km.

Sąd nie podstaw także do uwzględnienia wniosku w zakresie zobowiązania pozwanego do przedłożenia dowodów zakupu wszystkich zakupionych części do pojazdu m-ki K. w maju i czerwcu 2014 r. Data nabycia, rodzaj nabytych części i ich cena miały się nijak do celu, jakim było wykazanie czasu pracy powoda.

Ostatecznie zatem powództwo należało oddalić jako bezzasadne, albowiem powód nie wykazał należytej inicjatywy dowodowej. Sąd dał temu wyraz w pkt I wyroku.

W pkt II wyroku zawarte zostało orzeczenie o kosztach procesu. Zapadło ono w oparciu o przepis art. 98 k.p.c. Na koszty pozwanego składało się wynagrodzenie pełnomocnika (450 zł) ustalone zgodnie z regulacją zawartą w § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia pozwu.

Powód w toku postępowania reprezentowany był przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Wedle oświadczenia pełnomocnika, powód nie pokrył należnego wynagrodzenia nawet w części, stąd w pkt III wyroku Sąd przyznał to wynagrodzenie od Skarbu Państwa powiększone o wartość podatku od towarów i usług – stosownie do treści § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia pozwu.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)